

Torleif Bech: Porkeri mi

Sum aðrar bygdir hefur Porkeri mist nógvar mans á sjónum. Í krígsárunum 1940-1945 misti Porkeri 13 mans. Í hesum partinum verður greitt frá sorgarleikinum við Búgv anum, sum fórst í 1940, men fyrst um útróður í bygðini

Torleif Bech

4. partur

Óli Jacobsen

Tað hevur alla mína tíð verið nógvur útróður í Porkeri til nú, so lítið av fiski er at fáa. Ikki minst var nógvur útróður undir krígunum, og tað var nógv fólk til arbeiðis. Tað vóru eisini so fáir menn við hvørjum skipi, at tað var ikki lætt at fáa kjans. Men at rógva út kundu allir fara.

Eg fór at rógva út, tá ið eg var 13 ár. Tað var so nógvur fiskur at fáa

Tíðin nærkaðist, at eg skuldi fara úr skúlanum, men vit gingu ikki í skúla hvønn dag, so tað vóru ikki so nógvar dagar, eg forsømdi. Pápi orðaði við Danbjørg, um tað var í lagi, at eg fór, og tað var tað eisini.

Pabba hevði verið á útróðri dagin fyrri, sum eg fór fyrstu ferð. Teir vóru fimm menn, og teir finga 36 sentnarar, 3.600 pund, av stórum toski.

Nú var eg sætti maður, og fongurin var aftur 36 sentnarar tann dagin. Vit royndu við snøri og agnið var kúðingur. Vanliga vóru tveir á hvørja ferð, og hetta vóru rættiligir toskar, so tað rúgvaði skjótt upp. Tokarnir vígaðu ikki minni enn 10-15 pund hvør.

Pápabeiggi mín merkti hvønn

Hesir fórust við Búgv anum

Peter A. Jensen, 44 ár

Michael Mortensen, 31 ár

Peter E. Djurhuus, 21 ár

Michael Djurhuus, 19 ár

Daniel Jacob Müller, 32 ár

Johan E. Müller, 26 ár

Poul O. M. Müller, 25 ár

Kærleiv Petersen, 15 ár

fisk, sum eg fekk, so eg ikki skuldi fáa meira burtur úr, enn eg gjørdi nyttu fyrri.

Men eg fekk tað sama sum hinir, og úrtøkan henda dagin var nóg mikið fyrri konfirmatiónsklæðningin.

Bátarnir við manningum sum eg minnst róðu út undir krígunum vóru:

Ergifoss	7 menn
Tóri	6/7 menn
Arkin	7 menn
Dalfoss	7 menn
Sjógvormurin	7 menn
Sjórdur	5 menn
Esther	7 menn
Løvan	7 menn

Hvessingur	7 menn
Myllufossur	6 menn
Skemming	7 menn
Selnes	5 menn
Brekkubátur	7 menn
Knúkin	7 menn
Bryfort	7 menn
Otto	7 menn
Viking	7 menn
Hattarsteinur	7 menn
Lovisa (Heygsbátur)	6 menn
Búgv in	8 menn

Her vóru ikki færri enn 20 bátar við meira enn 100 monnum, sum róðu út. Tað var ikki altíð møgult at manna allar bátarnar. Men heldur enn at vera undirmannaðir, lótu teir

bát standa eftir fyrri at kunna fullmanna hinar. Tað var eisini neyðugt at vera fullmannaðir, tí ofta skuldu bátarnir bæði dragast oman á morgni og niðan um kvøldið. Hetta kravdi fulla manning.

Men tað kravdust skilamenn at rógva út, tí nógv kom ann uppá vind og streym, so tað var ikki altíð líka lætt.

Búgv in fórst

Porkeningar duga so væl at leggja uttan Stein, Sumbiarstein, soleiðis at teir reka við streyminum vestur eftir og eystur aftur. Teir koma tí ikki at missa kennið undir vanligum umstøðum.

Hetta var til mein fyrri teir á Búgv anum 21. februar 1940, tí hildið varð, at streymurin var tann sami dag um dag. Men hendan dagin bleiv Búgv in burtur.

Henda dagin var so greytasvart. Skiparin Petur Jensen í Hólinum var ein sera skilagóður maður, men teir hava verið ov eystarlaga. Tað vóru fleiri bátar, sum komu illa fyrri hendan dagin, tí tað ikki rak soleiðis, sum menn roknaðu við.

Absalon Absalonsen skrivur eisini um hesa hending í bókini um Jóan Petur hjá Mouritsi, sum henda dagin var á útróðri við Cheerful. Ein av manningini var Ove Leo, svágur mín.

Tað var eisini um reppið, at teir ikki fóru á land á Sumbiarhólmi. Tá ið teir vóru komnir heim vóru

framvegis á midnátt fyra bátar saknaðir á fjørðinum, hinir triggir komu tó aftur. Cheerful fór saman við Nólsoyarpáll at leita. Teir fóru eisini inn á Sumbiarfjørð at hyggja, um nakað var at síggja. Tá funnu teir afturdekkið av Búgv anum. Hetta vóru ring boð at koma at landi við.

Teir hoyrdu róp í Sumba klokkan fimm um dagin, og hildið var, at hann var farin tá. Seinni um kvøldið rak ein taska hjá einum av manningini á land.

Sumbingar gingu so vakt fram við strondini í fleiri dagar, dag og nátt. Náttina millum 26. og 27. februar sóu teir, at eitt lík fleyt fyrri Sunnbiarmøl. Tað var formaðurin á bátinum, Petur Jensen. Hann hevði urið í vestalummanun, og tað var steðgað kl. 8.

Eg minnst væl, tá ið teir komu her við líkinum. Hetta var 28. februar. Petur var í eini skjúrtu og hosum. Mamma hansara fortaldi, at hann hevði biðið um at fáa nýggjar hosur sama morgun, tí man visti ikki, hvar ein kundi koma aftur at landi!

Teir funnu eisini ein yvirpart av einum manni. Teir roknaðu við, at tað var Dánjal Müller í Bøkkum.

Tað vóru fleiri líkamslutir, sum komu uppá land, so tað var ikki hugnaligt at ganga fram við strondini.

Jarðarferðin var 29. februar. Ein slík mongd av fólki hevur sjáldan

Hetta er parturin hjá Porkeri á minnisvarðanum í Viðalundini í Havn

Porkeri "eigur" 13 menn í bókini Vikingasynir, sum umtalar allar teir sum fórust á sjónum bardagaárinum 1939-1945